

Utlåtande 2008: RII (Dnr 314-1409/2008)

Inriktningsbeslut för flytt av trafikledningscentralen Trafik Stockholm

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Inriktningen för flytt av Trafik Stockholm godkänns.
2. Fastighetsnämnden ges, tillsammans med trafik- och renhållningsnämnden och brand- och räddningsnämnden, i uppdrag att i samband med beslut om genomförande återkomma med en samlad redovisning av den totala utgiften för att etablera samverkanscentralen i Johannes bergrum.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Stockholms stad och Vägverket Region Stockholm (VST) driver gemensamt trafikledningscentralen Trafik Stockholm som samlar in, bearbetar och förmedlar aktuell information om trafiksituationen på vägnätet i Stockholms och Gotlands län. Från och med år 2010 har Trafik Stockholm behov av nya lokaler eftersom nuvarande lokaler ligger i ett av stadens stadsutvecklingsområden. För ändamålet bedömer trafik- och renhållningsnämnden att det finns en lämplig lokal i Johannes bergrum. Parallellt pågår ett arbete inom Stockholms stad för att skapa en säkerhetsorganisation som omfattar såväl förebyggande arbete som akutkrishantering. Frågan har väckts om det är möjligt att samlokalisera Trafik Stockholm, Räddningstjänsten, SOS Alarm samt verksamhetsfunktioner

från Stockholms Hamnar AB, Stockholm Vatten AB och trafik- och renhållningsnämndens trafikkontor.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret. Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av stadsledningskontorets finansavdelning. Samråd har skett med trafikkontoret och fastighetskontoret.

Stadsledningskontoret bedömer att en flytt till Johannes berggrum tillgodoser behovet av nya lokaler för Trafik Stockholm. Vidare ser stadsledningskontoret det som mycket positivt att en samverkanscentral gemensam för flera parter inom och utom staden etableras. En sådan samverkan kommer väsentligen att förbättra såväl operativa insatser som stadens förmåga att hantera extraordinära händelser.

Stadsledningskontoret har dock identifierat ett antal frågeställningar och anser att det finns behov av en samlad beskrivning av samverkanscentralens verksamhet och redovisning av stadens totala utgift för projektet.

Mina synpunkter

I en växande stad kommer behovet av transporter att öka. Behovet har fördubblats under de gångna tjugofem åren och kommer att fortsätta växa i en hög takt. Moderna lösningar kommer att krävas för att möta framtidens trängsel och trafikproblem men även för de omfattande stadsutvecklings- och infrastrukturprojekt som kommer att präglade staden de kommande åren, t.ex. Citybanan, Norra länken och ombyggnaden av Slussen.

En modern och behovsanpassad trafikledningscentral är en del i arbetet att optimera nyttjandet av det befintliga vägnätet, minska trafiksystemets sårbarhet och erbjuda trafikanter att välja färdväg, resväg och tidpunkt för resan. Jag ser det som mycket positivt att en länsövergripande samverkanscentral etableras. Samverkan kommer väsentligen att förbättra såväl operativa insatser som stadens förmåga att hantera extraordinära händelser.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Genom god logistik, möjligheter att arbeta hemifrån och nya värderingar behöver inte stadens resor öka. Ett långsiktigt hållbart samhälle kommer kräva färre och mer miljöanpassade resor med hjälp av modern kollektivtrafik. När nya Trafik Stockholm planeras bör man därför se till att trafikledningscentralen blir ett hjälpmedel för medborgarna att resa på ett klimatsmart sätt genom att ge råd om och samordna kollektivtrafikresor.

Det är viktigt att den nya samverkanscentralen kan hantera de risker som klimatförändringarna avser i form av översvämningar och andra extrema väderhändelser.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Inriktningen för flytt av Trafik Stockholm godkänns.
2. Fastighetsnämnden ges, tillsammans med trafik- och renhållningsnämnden och brand- och räddningsnämnden, i uppdrag att i samband med beslut om genomförande återkomma med en samlad redovisning av den totala utgiften för att etablera samverkanscentralen i Johannes berggrum.

Stockholm den

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Anette Otteborn

ÄRENDET

Stockholms stad och Vägverket Region Stockholm (VST) driver gemensamt trafikledningscentralen Trafik Stockholm som samlar in, bearbetar och förmedlar aktuell information om trafiksituationen på vägnätet i Stockholms och Gotlands län. Från och med år 2010 har Trafik Stockholm behov av nya lokaler eftersom nuvarande lokaler ligger i ett av stadens stadsutvecklingsområden. För ändamålet bedömer trafik- och renhållningsnämnden att det finns en lämplig lokal i Johannes bergum. Parallellt pågår ett arbete inom Stockholms stad för att skapa en säkerhetsorganisation som omfattar såväl förebyggande arbete som akutkrishantering. Frågan har väckts om det är möjligt att samlokalisera Trafik Stockholm, Räddningstjänsten, SOS Alarm samt verksamhetsfunktioner från Stockholms Hamnar AB, Stockholm Vatten AB och trafik- och renhållningsnämndens trafikkontor.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 20 maj 2008 att godkänna föreslagen inriktning för flytt av Trafik Stockholm samt överlämnar ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 13 maj 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Stockholms stad och Vägverket Region Stockholm (VST) driver gemensamt trafikledningscentralen Trafik Stockholm. Trafik Stockholm står inför ett antal förändringar. Tjänsteutlåtandet behandlar behovet av nya lokaler för Trafik Stockholm, samt ger förslag till inriktning för det fortsatta arbetet med flytten. I samband med en flytt samt effektivisering av arbetet finns även behov av översyn av de avtal som reglerar verksamheten.

För att tidsplanen ska kunna hållas måste beslut fattas vid nämndens sammanträde 2008-05-20.

Bakgrund

Trafik Stockholms verksamhet

Trafikledningscentralen Trafik Stockholm är av avgörande betydelse för att öka framkomligheten och minimera störningarna i trafiken, framför allt på det primära nätet. Utöver denna grundläggande funktion är syftet också att öka trafiksäkerheten

och minska trafikens miljöpåverkan samt ta emot, handlägga och för åtgärd vidarebefordra felanmälningar och larm.

Trafikledningsfunktionen samlar in, bearbetar och förmedlar aktuell information om trafiksituationen på vägnätet i Stockholms och Gotlands län. Informationen delges trafikanterna för att de lättare ska kunna välja bästa resväg och undvika störningar. Avancerade tekniska system hjälper trafikledarna att överblicka, analysera och ha kontroll på trafiken i city och på infarterna. Knutet till Trafik Stockholm finns även VägAssistans som patrullerar infartsleder och Södra Länken. Driftledare sköter driftövervakningen av vägtunnlar samt övriga tekniska installationer inom vägområdet som t ex el- tele- rör- luft och styrsystem och pumpstationer.

För bedrivande och utveckling av Trafik Stockholm finns ett partssammansatt råd bestående av sex ledamöter, tre från trafikkontoret för stadens räkning, samt tre från VST. Trafik Stockholms verksamhetschef rapporterar till rådet. Kostnaderna för verksamheten inklusive lokalkostnader fördelas 75% för Vägverket och 25% för staden. Fördelningen baseras framför allt på bedömt trafikarbete, bedömd störningsfrekvens i vägnätet samt kostnadsfördelningsgrund för VägAssistans.

Trafik Stockholms lokaler

Trafik Stockholm ligger i en av stadens byggnader vid Kristinebergs Slottsväg på Kungsholmen. Lokalytan omfattar 1800 kvm. Hyrestiden löper ut 31 december 2010. När planeringen av stadsutvecklingsområdet Lindhagen fastlades blev det uppenbart att det inte är aktuellt med förlängning. Den mark på vilken trafik Stockholm har sina lokaler kommer att exploateras med start våren 2010 vilket innebär att trafikledningscentralen måste flytta sin verksamhet. Rådet för Trafik Stockholm har tillsammans med verksamhetschefen undersökt olika lokaliseringalternativ. Utgångspunkten har varit att säkerställa verksamhetens funktion, nå effektivisering lokalmässigt, skapa synergieffekter med samarbetspartners samt hålla nere kostnaderna.

En gemensam samverkanscentral

Parallellt med detta utredningsarbete har Stockholms stad tagit ett helhetsgrepp för att skapa en säkerhetsorganisation som omfattar såväl förebyggande arbete som akutkrishantering. Inte minst SAMÖ-övningen visade på vikten av en sådan organisation. Stadsledningskontoret leder utvecklingsarbetet. En viktig del är att finna samverkansformer på olika nivåer i staden.

I samband med utvecklingsarbetet väcktes frågan om det är möjligt att samlokalisera Trafik Stockholm med Räddningstjänsten och SOS Alarm samt verksamhetsfunktioner från Stockholms Hamnar, Stockholm Vatten och Trafikkontoret. Syftet är att öka stadens möjligheter att hantera vardags-, störnings- och krissituationer. Målsätt-

ningen är att etablera en samverkanscentral med dessa parter. För ändamålet finns en befintlig lokal som har god potential att uppfylla de behov som kan ställas på en sådan samverkanscentral, nämligen ledningscentralen som är lokaliserad i Johannes berg-rum. Ett arbete pågår för att utröna möjligheterna att inrymma ovan uppräknade funktioner i lokalerna.

Avtal som reglerar verksamheten

År 1997 träffade dåvarande gatu- och fastighetsnämnden ett ramavtal med VST avseende vägtrafikledning. Ramavtalet reglerar övergripande frågor avseende ledning och styrning av vägtrafiken och består av sju samarbetsområden – gemensam trafikledningscentral, trafikantinformation, nationell vägdatabas, utbyte av trafikdata, omledning av trafik, störningshantering och teknikutveckling.

Ramavtalet reviderades 2004 sedan avtalstiden löpt ut. Syftet med det nya ramavtalet var att ytterligare förbättra trafiksituationen i stockholmsregionen genom att nyttja utvecklingen av modern väginformatik. Ramavtalet underlättar samarbetet mellan staden och Vägverket, minskar risken för dubbelarbete och utnyttjar befintliga kunskaper och resurser på ett optimalt sätt. Avtalstiden löper fram till 31 december 2008.

I linje med ramavtalets intentioner och för att precisera ansvarsförhållandet mellan Stockholms stad och VST fattade dåvarande gatu- och fastighetsnämnden beslut om genomförandeavtal i november 1999. Genomförandeavtalet reglerar samarbetet i trafikledningscentralen, myndighetsutövning, ekonomi och revision m.m. Väghållaransvaret åligger respektive väghållare. I november 2006 fattades beslut om en partiell revidering av genomförandeavtalet i syfte att samlokalisera stadens funktion för felanmälan av gatu- och stadsmiljö, Driftcentralen, med Trafik Stockholm. Genomförandeavtalet gäller fram till 31 december 2010.

Samarbetet regleras även av ett nyttjanderättsavtal som avser verksamhetens system- och anläggningsansvar. Genom avtalet upplåter VST till Stockholms stad rätt att nyttja det centrala tekniska systemet (CTS) och den generella kommunikationsplattformen (GCP) med underliggande system och program. I övrigt ombesörjer respektive part utveckling, drift, service och underhåll av egna system och anläggningar. Nyttjanderättsavtalet löper fram till 31 december 2008.

Trafikkontorets synpunkter

För att kunna möta framtida krav på ett effektivt trafiksystem behöver Stockholm en modern och behovspassad trafikledningscentral. Den är ett verktyg för att kunna optimera nyttjandet av det befintliga vägnätet, minska trafiksystemets sårbarhet och erbjuda trafikanter att välja färdväg och tidpunkt för resan. En viktig tillkommande faktor är de omfattande stadsutvecklings- och infrastrukturprojekt som kommer

att prägla staden de kommande åren, t ex Citybanan, Norra länken och ombyggnaden av Slussen.

En gemensam samverkanscentral

En effektiv intern samverkan mellan olika aktörer inom staden och länet är en förutsättning för optimal leverens av kommunal service. Detta möjliggörs genom att samlokalisera Trafik Stockholm, Räddningstjänsten och SOS Alarm samt verksamhetsfunktioner från Stockholms Hamnar, Stockholm Vatten och Trafikkontoret i en framtida samverkanscentral lokaliserad i Johannes brandstation. Ett utvecklat samarbete mellan de två väghållarna, transporthuvudmän, ”blåljusmyndigheter” och media ger en fungerande samordning och en bättre gemensam lägesbild av trafiken i den dagliga driften såväl som vid mindre eller större störningar.

Tidsplan

Tidig vår 2010 ska Trafik Stockholm flytta till annan lokal. Projektering för ombyggnad och anpassning måste påbörjas hösten 2009. Dessförinnan måste all planering och avtalsförhandling mellan parterna vara klar. Avtalen gäller verksamhet, ansvar mellan parter samt kostnadsfördelning för projektet.

Utgifter

Utgifter för såväl flytt som projektet bereds för närvarande. Kontoret har gjort en uppskattning utifrån nuvarande förutsättningar. Utgifterna gäller framförallt flytt av avancerad teknisk utrustning samt hyresgästanpassning av lokalerna i ledningscentralen i Johannes. Beroende på olika möjliga lösningar presenteras ett spann. En mer detaljerad utgiftsberäkning presenteras i takt med att utredningen detaljeras. För flytt av teknisk miljö (servrar, datorer, telefoni, AV-utrustning samt konsultkostnader etc.) uppskattas utgifterna till 20-30 mnkr. För hyresgästanpassningen (kablage, elanpassningar, entré, kontorsytor, sammanträdesrum, kylbehov etc.) uppskattas utgifterna till 70-90 mnkr.

I samband med utgiftsuppskattningen räknades på alternativkostnader för andra lösningar. Eftersom verksamheten ställer speciella krav på säkerhet och utrymme handlar det i så fall om nyproduktion av lokaler, vilket gör att alternativkostnaderna vida överstiger en lokalisering till Johannes Brandstation. Med ett alternativt förslag försvåras eller omöjliggörs uppbyggnaden av en gemensam samverkanscentral.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att nämnden godkänner föreslagen inriktning för flytt av Trafik Stockholm samt överlämnar ärendet till kommunfullmäktige för beslut. Kontoret före-

slår att nämnden förklarar ärendet omedelbart justerat.

Nästa tillfälle för nämnden att fatta beslut i ärendet är när förslag till genomförandebeslut föreläggs nämnden och därefter kommunfullmäktige.

Slut

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret. Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av stadsledningskontorets finansavdelning. Samråd har skett med trafikkontoret och fastighetskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 augusti 2008 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Stockholms stad och Vägverket Region Stockholm (VST) driver gemensamt trafikledningscentralen Trafik Stockholm som samlar in, bearbetar och förmedlar aktuell information om trafiksituationen på vägnätet i Stockholms och Gotlands län. Från och med år 2010 har Trafik Stockholm behov av nya lokaler eftersom nuvarande lokaler ligger i ett av stadens stadsutvecklingsområden. För ändamålet bedömer trafik- och renhållningsnämnden att det finns en lämplig lokal i Johannes bergtrum. Parallellt pågår ett arbete inom Stockholms stad för att skapa en säkerhetsorganisation som omfattar såväl förebyggande arbete som akutkrishantering. Frågan har väckts om det är möjligt att samlokalisera Trafik Stockholm, Räddningstjänsten, SOS Alarm samt verksamhetsfunktioner från Stockholms Hamnar AB, Stockholm Vatten AB och trafik- och renhållningsnämndens trafikkontor.

Stadsledningskontoret bedömer att en flytt till Johannes bergtrum tillgodoser behovet av nya lokaler för Trafik Stockholm. Lokaliseringen ligger också i linje med stadsledningskontorets utredning om att etablera en gemensam samverkanscentral mellan olika aktörer inom staden och länet.

Stadsledningskontoret ser det som mycket positivt att en samverkanscentral gemensam för flera parter inom och utom staden etableras. En sådan samverkan kommer väsentligen att förbättra såväl operativa insatser som stadens förmåga att hantera extraordinära händelser.

Stadsledningskontoret har dock identifierat ett antal frågeställningar och anser att det finns behov av en samlad beskrivning av samverkanscentralens verksamhet och

redovisning av stadens totala utgift för projektet. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna inriktningen för flytt av Trafik Stockholm samt ger fastighetsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt brand- och räddningsnämnden i uppdrag att i samband med beslut om genomförande återkomma med en samlad redovisning av den totala utgiften för att etablera samverkanscentralen i Johannes bergum.

Bakgrund

Trafik Stockholm behöver från och med år 2010 nya lokaler eftersom den mark där verksamheten idag har sina lokaler kommer att exploateras med start våren 2010. Parallellt pågår ett utredningsarbete där Stockholms stad tagit ett helhetsgrepp för att skapa en säkerhetsorganisation som omfattar såväl förebyggande arbete som akut krishantering. Stadsledningskontoret leder utvecklingsarbetet och syftet är att etablera en samverkanscentral.

Trafik- och renhållningsnämnden har den 20 maj 2008 beslutat att godkänna inriktningen för flytt av Trafik Stockholm för vidarebefordran till kommunfullmäktige för beslut. Nämnden bedömer att en flytt till Johannes Brandstation tillgodoser behovet av lokaler för Trafik Stockholm och en flytt ligger också i linje med utvecklingsarbetet kring samverkanscentralen.

Ärendet

Stockholm stad och Vägverket Region Stockholm (VST) driver gemensamt trafikledningscentralen Trafik Stockholm som samlar in, bearbetar och förmedlar aktuell information om trafiksituationen på vägnätet i Stockholms och Gotlands län. Kostnaderna för verksamheten, inklusive lokalkostnader, fördelas enligt en modell där Vägverket står för 75 procent av kostnaderna och staden för resterande 25 procent.

Trafik Stockholm har idag sin verksamhet i en av stadens byggnader på Kungsholmen inom stadsutvecklingsområdet Lindhagen. Hyresavtalet går ut den 31 december 2010 då marken där Trafik Stockholm har sina lokaler kommer att exploateras med start 2010.

I samband med ett utvecklingsarbete, som leds av stadsledningskontoret, för att skapa en samlad säkerhetsorganisation väcktes frågan om samlokalisering av Trafik Stockholm med Räddningstjänsten och SOS Alarm samt verksamhetsfunktioner från Stockholms Hamnar AB, Stockholm Vatten AB och trafik- och renhållningsnämndens trafikkontor. Syftet är att etablera en samverkanscentral. Ett arbete pågår för närvarande för att utreda möjligheterna att inrymma ovan uppräknade funktioner i Johannes bergum.

Olika alternativ för ny lokalisering av Trafik Stockholm har undersökts och lokalen i Johannes bergum bedöms av trafik- och renhållningsnämnden uppfylla behoven för Trafik Stockholm. Alternativet är att nyproducera lokaler, vilket bedöms ligga väsentligt högre än kostnaderna för en flytt till Johannes bergum. Trafik- och renhållningsnämnden bedömer flyttkostnaden för Trafik Stockholm till cirka 20-30 mnkr. I ärendet redogörs också för utgiften för lokalanpassning som beräknats till 70-90 mnkr. Denna utgift är, enligt trafikkontoret inte längre aktuell, då förutsättningar för finansiering ändrats sedan ärendet beslutats i trafik- och renhållningsnämnden.

I samband med en flytt av Trafik Stockholm finns behov av översyn och omförhandling av de avtal som reglerar verksamheten. En förutsättning för flytt till Johannes bergum är att projektering för ombyggnad och anpassning påbörjas hösten 2009. Då ska de avtal som reglerar verksamheten, ansvar mellan parter samt kostnadsfördelning för projektet vara omförhandlade.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets finansavdelning. Samråd har skett med trafikkontoret och fastighetskontoret.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret delar trafik- och renhållningsnämndens uppfattning om att behovet av nya lokaler för Trafik Stockholm tillgodoses i Johannes bergum. En samlokalisering ligger också i linje med intentionerna i utredningen om en samverkanscentral. Stadsledningskontoret ser det som mycket positivt att en samverkanscentral gemensam för flera parter inom och utom staden etableras. En sådan samverkan kommer väsentligen att förbättra såväl operativa insatser som stadens förmåga att hantera extraordinära händelser.

Då inget formellt beslut om att etablera en samverkanscentral har fattats samt att förutsättningarna utgifter för lokalanpassning ändrats sedan inriktningsärendet beslutats i trafik- och renhållningsnämnden har stadsledningskontoret samrått med trafikkontoret och fastighetskontoret för att få mer information om projektets status.

Stadsledningskontoret har identifierat följande områden som måste klargöras samt ett antal risker med projektet:

- En detaljplaneändring krävs för lokalernas utformning.
- Trafik- och renhållningsnämnden inväntar Arbetsmiljöverkets utlåtande om utformningen av Trafik Stockholms lokaler.
- Storleken på den totala investeringsutgiften och framtida driftkostnader för samverkanscentralen.
- Behov av framtida investeringar i gemensamma kommunikationssystem och informationskanaler.
- Pågående diskussion om överföring av fastigheten som inrymmer Johannes bergum från brand- och räddningsnämnden till fastighetsnämnden.

Fastighetsnämnden kommer under hösten 2008 att behandla ett inriktningsbeslut om investeringsramen för lokalanpassningar för att etablera en samverkanscentral i Johannes bergum. Stadsledningskontoret anser att det i samband med detta beslut om genomförande måste lämnas en samlad redovisning av samverkanscentralens funktioner samt den totala utgiften för samlokalisering av verksamheter i Johannes bergum. Samtliga ovan nämnda punkter måste också belysas och klarläggas.